

Verwerkingsopdrachten

OVERHEID

Volgende

Verwerkingsopdrachten

Vraag 1

Vraag 4

Vraag 2

Vraag 3

Vraag 1

Overheidsingrijpen leidt tot ruilen over de tijd. Op allerlei manieren zorgen overheidsmaatregelen ervoor dat productie en consumptie in de tijd worden verschoven.

'Een overheid kan, bijvoorbeeld door middel van het aangaan van een schuld, een deel van de productie (en inkomen) van de toekomst naar het heden halen en kan omgekeerd door besparingen een deel van de hedendaagse productie naar de toekomst verschuiven.'

- a. Leg uit op welke manier de overheid door middel van een schuld een deel van toekomstige productie naar het heden kan halen.
- b. Is het te verdedigen dat een overheid een schuld aangaat bij het financieren van bijvoorbeeld een dijk? Motiveer je standpunt.

'Om het probleem van een overheidstekort en een overheidsschuld in relatie met de economie te zien, is het verhelderend om een overheidstekort te beschouwen als uitgestelde belastingheffing'

- c. Geef een verklaring voor de zin: 'een overheidstekort is te beschouwen als uitgestelde belastingheffing'.

Antwoord

Opdrachten

Volgende

Antwoord vraag 1

- a. Door geld te lenen kan de overheid voorzieningen financieren en nu aanbieden terwijl ze pas uit latere inkomsten de aflossing betaalt. De overheid haalt dus de consumptie van overheidsvoorzieningen naar voren in de tijd.
- b. Ja. Een dijk beschermt gedurende lange tijd burgers tegen overstromingen. Zolang de burgers profijt hebben van de dijk kunnen ze daar, via de belastingen, voor betalen. Uit de belastingopbrengst kan dan de rente en de aflossing op de lening worden betaald.
- c. Een tekort ontstaat als de overheid meer uitgeeft dan ze ontvangt. Ze moet dus lenen om dat tekort op te vangen. Uiteindelijk zal het geleende bedrag in de toekomst toch uit de opbrengst moeten worden terugbetaald.

Vraag 2

Neem aan dat de overheid na vijf jaar een staatsschuld heeft van € 10 miljard. Ook in het zesde jaar verwacht ze meer uit te geven dan de inkomsten, namelijk € 3 miljard en bovendien moet ze daarnaast voor het eerst een bedrag van € 2 miljard aflossen.

- a) Bereken het begrotingstekort
- b) Bereken het financieringstekort

Antwoord

Volgende

Opdrachten

Antwoord vraag 2

- a) Begrotingstekort = € 3 miljard + € 2 miljard = € 5 miljard
- b) Financieringstekort = toename staatschuld = Begrotingstekort – Aflossing → € 5 miljard - € 2 miljard = € 3 miljard

Vraag 3

- a) Waarin verschillen de overdrachtsuitgaven van de overheidsbestedingen?
- b) Noem een voorbeeld van een overheidsinvestering
- c) Noem een voorbeeld van materiële overheidsconsumptie.
- d) Leg het verband uit tussen het begrotingstekort en het financieringstekort.
- e) Leg uit waarom niet het begrotingstekort, maar het financieringstekort weergeeft hoeveel de staatsschuld in een jaar stijgt?
- f) Wat gebeurt er met de staatsschuld als het begrotingstekort gelijk is aan het financieringstekort?
- g) Het tekort van het Rijk wordt gezien als een uitgestelde belastingheffing. Leg uit wat hiermee wordt bedoeld.

Antwoord

Volgende

Opdrachten

Antwoord vraag 3

- a) Overheidsbestedingen leggen beslag op productiecapaciteit (de ontvangers leveren daarvoor goederen en diensten → er staat dus een tegenprestatie tegenover) en overdrachtsuitgaven leggen geen beslag op productiecapaciteit (de ontvangers leveren geen tegenprestatie)
- b) Een voorbeeld van een overheidsinvestering is : dijken, wegen, bruggen, overheidsgebouwen.
- c) Een voorbeeld van materiële overheidsconsumptie is huur en verwarming van overheidsgebouwen, pennen, cartridges, etc.
- d) Financieringstekort = Begrotingstekort – Aflossingen
- e) Door het begrotingstekort wordt bepaald welk bedrag geleend moet worden op de kapitaalmarkt, waardoor de staatsschuld groeit. Doordat er ook nog afgelost gaat worden, neemt de staatsschuld weer af. Daarom geeft het financieringstekort het bedrag weer waarmee de staatsschuld uiteindelijk groeit.
- f) Dan zijn er geen aflossingen en groeit de staatsschuld met het begrotingstekort. Dat is immers het bedrag dat op de kapitaalmarkt wordt geleend.
- g) Toekomstige generaties draaien dan op voor de in het heden gemaakte schulden van de Rijksoverheid. In de toekomst moeten de gemaakte schulden immers worden terugbetaald.

Vraag 4

In een land bedragen de belastingen, sommige niet- belastingmiddelen en sociale verzekeringspremies in totaal € 239 miljard. Het bbp (de totale productie van goederen en diensten in het land) is € 558 miljard.

- a) Bereken de collectieve lastendruk.
- b) Leg uit hoe een daling van de collectieve lastendruk leidt tot een betere concurrentiepositie.

Antwoord

Opdrachten

Antwoord vraag 4

- a) $239 / 558 \times 100 \% = 42,8\%$
- b) Hoge collectieve lasten leiden tot hoge loonkosten voor de werkgever. Als de collectieve lasten verlaagd zouden worden, dan dalen de loonkosten van de werkgever. De loonkosten per product kunnen dan dalen, wat een verbetering van de concurrentiepositie tot gevolg heeft.